

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

Neodvisen dnevnik zastopajoč interese slovenskega delavstva.

"WE PLEDGE ALLEGIANCE TO OUR FLAG AND TO THE REPUBLIC FOR WHICH IT STANDS: ONE NATION INDIVISIBLE WITH LIBERTY AND JUSTICE FOR ALL."

THE ONLY SLOVENIAN DAILY BETWEEN NEW YORK AND CHICAGO THE BEST MEDIUM TO REACH 180,000 SLOVENIANS IN U. S., CANADA AND SOUTH AMERICA.

VOLUME V.—LETO V.
Single Copy 3c.

CLEVELAND, O., SOBOTA (SATURDAY) JAN. 14., 1922.

ST. (NO.) 11.

Entered as Second Class Matter April 29th 1918, at the Post Office at Cleveland, O., under the Act of Congress of March 3rd, 1879

Posamezna številka 3c.

LOYD GEORGE HITI V PARIZ NA RAZGOVOR S POINCAREJEM.

POINCARE BO NAZNANIL OSOBE NOVEGA KABINETA SELE JUTRI. — SOCIJALISTI PROTI SODELOVANJU Z NOVO VLADO. — BIVŠI PREDSEDNIK SI BO PRIZADEVAL NADALJEVATI POGAJANJA Z ANGLIJO GLEDE DEFENZIVNE POGODBE.

Pariz, 13. jan. — Lloyd George je danes nenadoma odpoval iz Cannes, ter hiti v Pariz, kjer se bo jutri sešel s Poincarejem, ki je prevzel v roke sestavo novega ministrstva.

To je dokaz, da se ne bo izgubljalo nič časa, da se izvede dogovore, s katerimi je pričel Briand z ozirom na tosega medsebojnega sporazuma za obrambo Francije v slučaju napada od strani Nemčije.

Angleški ministrski predsednik ima dospeti v Pariz dopoldne. Ko je Poincare zvedel o njegovem prihodu, in da se namerava nekaj ur razgovarjati s predsednikom Millerandom, je takoj naročil angleškemu poslaniku v Parizu, da priredi za konferenco z njim.

Poincare sicer uradno še ni prevzel ministrskega predsedništva, vendar hoče, da pride čim prej do sporazuma z Anglijo glede dela, s katerim je započel Briand.

Poincare je danes definitivno sprejel nalogo sestave novega kabineta. Zda se razgovarja z politikami, katerim misli ponuditi kabineta mesta Nocoj je podal izjavo, v kateri pravi, da najbrže ne bo preje v stanu podati seznama novega kabineta nego v nedeljo zvečer.

Prvi znaki opozicije proti Poincareju v parlamentu se so pojavili danes od socialističnega bloka, ki so odstopili vsako sodelovanje. To je socialistična grupa, h kateri so svoječasno pripadali tudi Briand, Viviani in Millerand Druge stranke liberalne leve so se tudi izjavile, da ne marajo vstopiti v vladno, temveč da bodo glasovali kot se jim bo zdelo primerno.

Vsled tega je očitno, da bo stala Poincareju že takoj začetka v parlamentu nasproti precejšna večina poslancev, in da ga bodo podpirali edino le nacionalistični poslanci, ki so bili leta 1919 izvoljeni na Clemenceauv program. Ta položaj je nadvse komičen, če se pomisli, da je bil Poincare v vojni kot v miru velik kritik Clemenceau-a.

London, 13. Uradni krogi, ki so očitno pobiti vsled položaja, ki je nastal vsled Briandove resignacije, izražajo upanje, da bo Poincare nadaljeval z delom konference v Cannesu in da se bo koncem koncev vse poravnalo.

Izraža se upanje, da se tudi nova francoska vlada ne bo drznila iti tako daleč, da bi postavila v nevarnost prijateljske razmerje napram Angliji.

Pariz, 13. jan. — Akcija Brianda, ki je podal resignacijo, še predno je prišlo do tega, da bi se glasovalo o njegovem odstopu, je bila ena najbolj premišljenih potez njegovega političnega življenja. Sedaj izroča svojemu nasledniku nedovršeno delo glede francosko-angleške pogodbe, glede nastopa pri odškodnini in glede vdeležbe Francije na generalni konferenci, na kateri bo zastopana tudi sovjetska Rusija. Ako pa bi bil čakal na zaupnico in bi ista ne bila sprejeta, tedaj bi se bilo smatralo, da so vsa ta vprašanja avtomatično potemljena, in da se nova vlada nima ukvarjati z njimi.

Tozadnevne pritožbe se že pojavljajo v časopisju od strani onih, ki bi bili radi videli, da se genovska konferenca ne bi vršila.

S svojo naglo akcijo je Briand povzročil, da ima Poincare sedaj na rokah iste probleme kot jih je imel on, njegova naloga sedaj bo iste ali rešiti na splošno zadovoljstvo ali pa podati resignacijo kot je storil Briand.

Nemčija presenečena.

Berlin, 13. jan. — Resignacija Brianda je učinkovala nemških vladnih krogih kot eksplozija nepričakovane rezultata, ki se jih bo doseglo na konferenci v Cannesu. Povzročila je padec marke ter nenadno sklicanje dveh kabinetskih sej v teku zadnjih 24 ur.

Nemčija bo sedaj čakala, da vidi, kaj se bo iz vsega izkluhalo. Ako nastopi v Franciji vlada odločno nacionalističnega in šovinističnega lica, tedaj se bo moral nemški kancelar Wirth brez dvoma umakniti ter prepustiti vladne vajeti v roke bolj nacionalističnim elementom.

Od prihodne poteze Francije je odvisno, da-li tudi v Nemčiji nastopi resna vladna kriza.

Princ je vzrok novih pobojev v Indiji.

DVA UBITA V NEMIRIH, DO KATERIH JE PRIŠLO V MADRASU POVODOM OBISKA ANGLEŠKEGA PRINCA.

London, 13. jan. — Brzobjavka, ki jo je prejel londonski "Times" iz Madrasa, javlja, da je nenadni izbruh upornosti skazil vse načrte za izredno sijajen sprejem, katerega se je mislilo prirediti angleškemu prestolonasledniku. Poročilo pravi, da sta bila v nemirih, ki so sledili, ubita dva domačina.

Sedaj patrolirajo mesto vojaške čete v oklopnih avtomobilih. Jutri se bo sešla konferenca zastopnikov vseh indijskih strank, da pridejo do medsebojnega sporazuma. Med njimi bo tudi Gandi, ki je vodja nacionalističnega gibanja.

Rojstvo svobodne irske države.

Dublin, 13. jan. — Danes je vse zanimanje tukajšnje javnosti osredotočeno na seji sinfajnovskega parlamenta, na kateri bo pogodba z Anglijo formalno odobrena.

Začasni predsednik Griffith je poslal povabilo na vse poslance, vstevši de Valero in njegove pristaje, toda splošno mnenje je, da se ne bo vdeležil nihče izmed njih.

Po odobritvi pogodbe se bo nastavilo provizorično vlado, nato pa se bo podvzelo korake za ustanovitev popolnega vladnega ustroja nove irske države.

Obenem se govori, da železnice prete s stavko, ki bi ustavila glavne transportni vezi Evrope. Provizorična vlada si bo nadvse prizadevala, da odvrne nameravano stavko.

WILSON GOVORI.

San Francisco, 13. jan. — Bivši predsednik Woodrow Wilson je pisal J. H. Williamsu iz tega mesta pismo, v katerem pravi, da so Zedinjene države zgubile svetovno vodstvo samo vsled tega, ker senat ni hotel odobriti versailleske pogodbe.

Wilson je pisal to pismo v odgovor Williamsu, ki mu je najprej pisal, da je edinole njegovo delo omogočilo sklicanje washingtonske konference. Wilson pravi v svojem odgovoru:

"Vi imate prav, ko pravite, da so Zdržene države upravičene do vodstva pri Ligi narodov, kajti resnica je, da so to dosegle dežele, ki so bile z nami skupaj v vojni, a ki so veliko manj mogočne in dejanja senata, ki je odklonil odobritev versailleske pogodbe, ni obžalovati le vsled tega, ker številni narodi, ki so pomagali pri sestavi iste, niso dobili onega, do česar so bili upravičeni, temveč tudi zato, ker so Zedinjene države s tem izgubile svetovno vodstvo."

Znana gostilna in restavracija na 6702 St. Clair Ave. je prešla pod novo vodstvo in sicer jo je prevzel rojak John Komin. Rojakom ga priporočamo.

Trgovska aktivnost v Ohio.

V TEKU ZADNIH ŠESTIH MESECEV SE JE INKORPORIRALO 2140 NOVIH PODJETIJ S KAPITALOM \$306,406,500.

Columbus, O., 13. jan. — So-deč po številnih novih trgovskih inkorporacijah in po svoti njih glavnic, se lahko reče, da se splošni trgovski položaj v Ohio počasi obrača na bolje.

V teku zadnjih šest mesecev preteklega leta se je izdalo inkorporacijske listine 2140 novim podjetjem, katerih skupna kapitalizacija znaša \$306,406,500. Poleg teh novih inkorporacij je še 552 starih družb zvišalo svoj kapital za \$128,352,000.

To so precej velike številke, če se vzame za primeru čas od 1. julija 1920 pa do 1. julija preteklega leta, med katerim časom se je inkorporiralo 4700 podjetij s skupno kapitalizacijo \$598,553,000.

Novo družbe, katerim so se inkorporirale so razdeljene kot sledi:

Osem telefonskih družb s kapitalom \$100,600,000, 47 stavbinskih in posojilnih društev s kapitalom \$94,423,000, 585 tovarn s kapitalom \$49,423,000, 215 družb za trgovanje z zemljišči s kapitalom \$8,314,000; 42 rudarskih družb s kapitalom \$2,718,000; 60 plinovnih oljnih podjetij s kapitalom \$2,718,000; 28 tiskarskih družb s kapitalom \$992,000; 8 bank s kapitalom \$400,000; 9 elektran s kapitalom \$183,000, in 828 raznih podjetij s kapitalom \$46,792,000.

Cleveland stoji na prvem mestu izmed vseh ohijjskih mest. Nanj padeta skorje dve tretjini skupne kapitalizacije. Samo Ohio Bell Telephone je zvišala svojo glavnico za \$100,000,000.

OLAJŠAVA PRI POVRACANJU PREPLAČANIH DAVKOV.

New York. — (Jugoslovanski Oddelek F. L. I. S.) Vsled odloka Treasury Departmenta, ki je stopila v veljavo dne 16. decembra so bile uvedene znatne olajšave v svrhu hitrega poravnava davkoplačevalcevih tirjatev za povračilo in znižanje federalnih davkov. Dosedaj ako so davčne oblasti ob pregledu dohodarskih prijav (income tax return) dognale, da je bil dohodninski davek previsoko izračunan oziroma preplačan, je bil davkoplačevalec povabljen, naj vloži prošnjo za znižanje naloženega davka oziroma za povračilo preplačanega davka. Tako prošnja je potem čakala na rešitev, dokler je prišla na vrsto. Ker je bilo jako mnogo teh prošenj, se je stvar precej zavlačevala.

Po 15. decembru pa davčne oblasti ne bodo več povabile davkoplačevalca, naj vloži prošnjo za povračilo davkov, plačanih čez znesek, ki ga zakonito dolguje, marveč bo on dobil naravnost potrdilo, da so mu naložili previsok davek, (Certificate of Over-assessment) in ček v povračilo preplačanega davka. Ako davko

Fordova ponudba gre pred kongres.

Washington, 13. jan. — Pogajanja med vladnimi zastopniki in Henry Fordom glede najetna Muscle Shoals naprav so se končala, in pričakuje se, da se bo predložilo kongresu, da ukrepa o Fordovo ponudbo v kratkem njej.

Vojni tajnik Weeks naznanja, da se bo obenem s Fordovo ponudbo predložilo kongresu tudi ponudbi Fredericka Engstruma iz Wilmingtona, N. C. in C. C. Tinklerja iz San Franciscas.

Do odločitve, da se zadevo izroči kongresu, je prišla vlada potem, ko je imela vprašanje pred seboj šest mesecev. Pričakuje se, da bodo ponudbe predložene kongresu šele čez kaka dva tedna.

Izjavlja se, da bodo pogodbo najprej sestavili odvetniki vojnega departamenta, ter jo nato podali Fordu v odobritev, nakar šele bo ista šla pred kongres.

Cene Fordovim avtomobilom se znižajo.

Washington, 13. jan. — Henry Ford, ki se je danes nahajal na posvetovanju pri vojnem tajniku Weeksu, je danes izjavil, da se bo cena njegovega avtomobila s 15. januarjem zopet znižala, toda znižanje ne bo veliko.

Ford hoče kupiti francosko mornarico.

Washington, 13. jan. — Zatrjuje se, da je francoska vlada kabelskim putem vprašala Henry Forda glede njegove ponudbe, za nakup zavrženih bojnih ladij. Na to je Ford odvrnil, da je pripravljen kupiti vse francosko mornarico, da pa se ne bi izplačalo ukvarjati se s samo par zavrženimi ladjami. Na to ni francoska vlada še nič odgovorila.

Okrajni šerifi so zaplenili v neki hiši na Bean rd. Parma, O., kotliček za dvajset galonov, par sodov goše, nekaj kvartov skuhanega produkta ter knjižico z imeni in naslovi odjemalec. Prijeta sta Tony Matisko ter njegova žena, ki pravi, da je samo ona kuhala in da nima moč nič s tem opraviti. Sojena bosta oba. Razkritih je bilo še več kotličkov po raznih delih mesta ter v predmestju.

Pisma imata v našem uradu Jože Starič in Frank Lavrič.

plačevalec se dolguje del dohodninskega davka, se preplačilo vporabi v poravnavo še dolžnega zneska in ostanek se takoj povrne. To postopanje bo v veliko korist toliko za davkoplačevalca, kolikor za vlado, kajti odpravlja potrebo posebne prošnje s strani davkoplačevalca in zmanjšuje delo urada za reševanje davkoplačevalcevih tirjatev.

Davkoplačevalci smejo tudi se daj vložiti prošnje za znižanje oziroma povračilo davka, ali pričakuje se, da bo nova odredba znatno znižala število teh prošenj. Dohodninski urad se trudi, da reši vse še nerešene prošnje tekom šestih mesecev in da bo kasneje reeval iste kar spriti. Po dohodninskem zakonu od 1. 1921 je vlada v nekaterih okoliščinah dolžna plačati obresti na preplačani davek, in sicer od dneva plačila do dneva povračila. Nova odredba bo znatno znižala znesek teh obresti, ki jih vlada mora plačati.

Štirje rudarji živi zakopani.

VDRTJE ROVOV JE POVZROČILO V SCRANTONU PRAVCATI POTRES.

Scranton, Pa., 13. jan. — Danes se je v tukajšnjem rudniku, ki je last Glen Alden Coal družbe, sedela velika plast zemlje, kar je povzročilo v tem mestu prizore, ki so spominjali na potres.

To je največja in najnevarnejša sesedba zemlje, kar se jih še pomni v tem okrožju. Pri tem so štirje rudarji, ki so se takrat nahajali v rovu, in katerim je podstje zemlje zaprlo pot, izgubili svoja življenja. Kot posledica sesedbe je površina zemlje v obsegu 20 kvadratnih akrov polna razpok, iz katerih prihajajo strupeni plini, kot da misli izbruhniti velik vulkan.

Nepričakovana sesedba je prišla zgodaj zjutraj, ko so prebivalci Scrantona povečini še spali. Vsa zemlja se je stresla s tako silo, da so ljudje popadali s postelj, da so se poslojja zamajala in pričela pokati. Ljudje so prestrašeni hiteli na cesto, kjer so videli, kakor zemlja poka pod njih nogami, iz razpok pa da se veliki oblaki sopene in plina, kot da ho vsak trenotek izbruhniti ognjenik.

Oni, ki se niso preveč razburili, so takoj vedeli, da je ta napričakovani pojav posledica sesedbe zemlje, ko datere je prišlo že parkrat kot rezultat številnih rovov, ki se nahajajo pod mestom.

Sprva se je mislilo, da je izgubilo življenje 16 oseb, toda ne kaj se jih je dalo rešiti. Sedaj je dognano, da so našli smrt v rovu le štirje rudarji. Njih imena so: Michael Kelly, John Barrett, Alfred Reese in Edgar Hughes.

Kot znano, živi v Scrantonu tudi precejšna število Slovencev.

Policija je prišla v pogonu na kršilce prohibicije deset pijanih moških v prostorih Wall Street atletičnega kluba na 2616 Detroit Ave. Med prijatimi je tudi John W. Joyce, o katerem se je mnogo čitalo za časa Karkyjevga umora, ko je bil tudi on postavljen na obtožno klopa, a se mu krivde ni moglo dokazati. Vsi razen dveh so bili pijani. Zaprtili so jih bo šele 8. februarja. Ko je prišla policija, je našla vrata v klubove prostore zaklenjena. Toda, ko je vdrila, je našla pijance in dva sodčka pive, katero so zaplenili, da jo mestni kemist preišče, ako ima kaj "kika".

Avtomobilski tat obsojen. Včeraj je bil poslan v državno boljševalnico Charles Karkoff, bivši okrajni maršal v Linndale, O., radi tatvine avtomobilov. Prijet je bil v Detroitu dva tedna nazaj, ko so ga dobile tamkajšnje oblasti, vozečega se v avtomobilu, ki je bil ukraden od Marmon Cleveland Company, 6205 Euclid Ave. Obsojen je od treh do pet let ječe.

Jutri dopoldne ob 8:30 se vrši letna delničarska seja Slovenske Delavske Zadrugne Zveze v Collinwoodu in sicer v Slov. Domu. Vsi delničarji in delničarke so pozvani, da se vdeležijo, da računajo o napredku podjetja in ukrenejo zopet kaj koristnega za bodoči razvoj.

Willis je rešil Newberryja.

DEMOKRATIČNI NASPROTNIKI BODO RABILI NJEGOVO AKCIJO V PRIHODNJI VOLILNI KAMPANJI.

Washington, 13. jan. — Danes se je dognalo, da je edinole Willisov dodatek k rezoluciji za sprejem senatorja Newberryja v zbornico, v katerem se je "obsojalo" trošenje velikih svot v kampanjske svrhe, a se obenem strinjalo z njegovim sprejemom, rešil Newberryja pred izobčenjem iz senata.

Glasovanje je bilo 46 proti 41. Ako bi bili trije republikanski senatorji, o katerih je znano, da so bil do zadnjega trenutka neodločeni, oddali svoj glas proti Newberryju, tedaj bi bil izobčen z enim glasom manjšine.

Te akcije Willisove se bodo brez dvoma poslužili proti njemu njegovih ohijski politični nasprotniki pri prihodnjih volitvah, Willis je napadel vsled njegovega dodatka celo progresivni republikanski senator Kenyon, ki je skupno z osmi drugimi republikanskimi senatorji glasoval z demokrati vred proti Newberryju.

TRI USMRITVE.

Sing sing, N. Y., 13. jan. Danes so bili v Sing Sing ječi usmrčeni na električnem stolu trije na smrt obsojeni. Med njimi je tudi neki bivši Clevelandčan, 36-letni Edward Persons, ki je bil obsojen vsled uboja, toda ki je do zadnjega trenutka vztrajal na svoji nedolžnosti.

Posledica togote. Brat Frank Mottoja, ki je bil usmrčen na električnem stolu radi sodelovanja pri umoru Slya in Fannerja, Joe Motto, ni bil včeraj izpuščen iz Mansfield reformatorija samo radi svoje togote. V zaporu se nahaja radi krajdne avtomobilov, zakar je bil obsojen od enega do sedmih let. Včeraj je minulo eno leto, odkar je nastopil kazen in je bil torej pripeljan pred pomiloševalni odbor. Ko ga je predsednik pričel izpraševati, se je Motto silno uprl ter postal kakor divji. Preklel je cel odbor: "Vsi ste zoper mene radi mojega brata Franka," je kričal. "Vi mi nečete dati pravice. Z vami nečem imeti ničesar opraviti. Naredite z menoj kar hočete. Denite se mene na električni stol, če se vam zdi." Tako kričeč je pograbil Motto za stol, ga zavihtel preko glave ter treščil ob tla. Nato si je raztrgal suknjič raz sebe ga vrgel na tleh ter odšel v svojo celico. Odbor se je obrnil na nadzornika obojševalnice, naj Mottoja preišče, če je popolnoma normalen. V celici je Motto pred čuvajem priznal, kako nesramnetno da je ravnal, kajti ako bi bil ostal miren bi bil najbrže pomiloščen ter spuščen na prosto.

Včeraj okrog ene ure popoldne se je med vožnjo v bližini Addison rd. in St. Clair snelo kolo raz poštni avtomobil št. 3235 ter odletelo s ceste s tako silo v razložbeno okno Apex Spring Cover Co. poleg Zeletove trgovine, da se je razbila šipa na drobne kosce. Na srečo takrat ni bil nihče pri oknu.

Jutri: Dram. dr. "Ivan Cankar" vprizori šaloigro "Izbiralka".

"Enakopravnost"

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

IZHAJA VSAK DAN IZVEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV.

Owned and Published by:

THE AMERICAN-JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
Business Place of the Corporation — 6418 ST. CLAIR AVE.

SUBSCRIPTION RATES:

By Carrier 1 year \$5.50, 6 mo. \$3.00, 3 mo. \$2.00
Cleveland, Collinwood, Newburgh by mail..... 1 year \$6.00, 6 mo. \$3.50
3 mo. \$2.00.
United States 1 year \$4.50, 6 mo. 2.75, 3 mo. \$2.00
Europe and Canada 1 year \$7.50, 6 mo. \$4.00
POSAMEZNA STEVILKA 3. SINGLE COPY 3c.

Lastnie in izdaja ga

Ameriško-Jugoslovska Tiskovna Družba.

6418 ST. CLAIR AVE. Princeton 551. 6418 ST. CLAIR AVE.

Za vsebino oglasov ni odgovorno ne uredništvo, ne upravnništvo.

CLEVELAND, O., SOBOTA (SATURDAY) JAN. 14., 1922.

104

OB TEDNU.

Ohio je v finančnem oziru v jako dobrem položaju, pravijo poročila iz Columbusa. Administracija ima več denarja, kot ga ji je treba za izvrševanje njenih poslov, a vrhu tega pridejo sedaj v januarju, ko se plačuje lastninski davek, nadaljve velike svote v državne blagajne. Denar, ki leži mrtev, ne prinaša nobenih koristi drugemu, kot tistemu, ki ga ima. Le denar, ki je med ljudstvom v cirkulaciji, je pozitivne vrednosti za ljudstvo. Denar pa je v cirkulaciji le takrat, kadar se dela, trguje in kupčuje. Dolžnost dobre vlade je, da ne kupiči ljudski denar, temveč da ga izdaja za potrebne naprave. Ta potreba je posebno očita danes, ko je brezposelnost najakutnejši problem trenutka. Governer Davis bi moral gledati, da ljudski denar služi interesom ljudstva, ne pa za špekulacije brezvestnih bankirjev.

Par dni nazaj smo prinesli poročilo ohijske komisije za izplačevanje delavskih odškodnin. V njem je bilo povedano, da so dohodki fonda višji kot stroški, in da se bo vsled tega vsem industrijalnim podjetjem izplačalo 15-procenten popust od njihove vplačane svote. — Ali ne mislite, da bi bilo veliko večje koristi, ako bi se ta preostanek porabil na kak drug način, na primer za podporo stotisočim brezposelnim delavcem v Ohio, ki svojimi družinami vred trpijo pomanjkanje na najprimitivnejših življenjskih potrebah? — Zakaj vračati denar, ki je bil zbran za pomoč delavcem, v one bisage, ki so že itak prenapolnjene, ko kriče stotere resnične potrebe od desne in leve? Saj so brezposelni delavci bistvenem pomenu besede ravno tako žrtve današnjih industrijalnih razmer kot so oni, ki so izgubili svoje fizične sile ali ude v borbi za vsakdanji kruh.

Urednik "Ameriške Domovine" je jako dosleden v svoji nedoslednosti. To je čednost, v kateri prekaša celo slavnega Skazimirja v Chicagi. Čitatelji njegovega žurnala morajo imeti pač utrjene želodec, da prenesejo tako "hrano" s kakršno jih on pita. V uredniški koloni od zadnje srede prinaša naprimer izvleček iz lista "Forward",

izhajajočem v Glasgowu na Škotskem, v katerem se s trpko satiro bica justični sistem današnje kapitalistične družbe. Urednik A. D. pravi, da je "Forward" (Slovensko "Naprej") delavski oziroma socijalistični list. Ta sto-procentni urednik, ki ne zamudi nobene prilike, da lopne povsem, kar stremi po emancipaciji delavstva izpod kapitalističnega režima, se torej tako strinja s pisanjem socijalističnega lista, da je navaja v svoji uredniški koloni! Ali ni to hinavščina najnagnusnejše vrste? — Slovenske liste, ki se bojujejo za pravice delavstva, je treba blatiti, črniti in denuncirati, a hvaliti ono, kar pišejo tuji socijalistični listi. — Seveda, gospod pri A. D. dobro ve, zakaj se poslužuje take taktike. — Pač treba malo peska za oči nezavedne mase, da jo bo ob drugi priliki tem lažje izdajal profesionalnim politikašom.

Svojo kameleonsko naturo je pokazal ta dični urednik takoj v naslednjem paragrafu. Najprej kvotira iz angleškega socijalističnega lista, takoj nato se zaganja v glasilo S. N. P. J., ker piše v socijalističnem smislu. — In ljudje takega moralčnega kalibra imajo drznost drugim dajati nauke o politični poštenosti in dostojnosti!

Gospodje senatorji so torej končno odločili, da je senator Newberry upravičen do sedeža v senatu, akoravno se je za njegovo izvolitev potrosilo skoro en četrt milijona dolarjev. Glavni zagovor Newberryja je bil, da ni vedel, da je kršil zakon. Prvič, je gotova reč, da ta Newberryjeva trditev ni resnična, drugič, pa bi se jo sploh upoštevat ne smelo, kajti teorija je ta, da nevednost zakona ni nikak izgovor. Bo pač resnična stara prislovica, da z zlatom preobloženemu oslu ni nobeno zidovje previsoko.

Henry Ford je poslal v Nemčijo tri svoje zastopnike, da kupijo zanj par tovarn. Slišal je toliko o propasti Nemčije, da je mislil, da pri kupčiji ne bodo imeli teškoč. Toda zastopniki se vračajo nazaj v Ameriko, ne da bi bili kaj kupili, Fordu pa so poslali sledeče kabelsko poročilo: "Niti ene tovarne ni v Nemčiji, da bi ne obratovala. Ako hočete tovarno v Nemčiji, jo morate zgraditi." — Ali bi ne bili milijonski ameriški delavci veseli, če bi se moglo jutri reči, da ni niti ene tovarne v Zedinjenih državah, ki ne bi obratovala. — Ford pravi, da so za to stanje v Nemčiji odgovorne velikanske množine papirnega denarja. — Naj bo tako ali tako, delajo pa le. — Kaj pa koristi ameriškem delavcu ako se nahaja v blagajnah amer. bankirjev ena tretjina vsega zlata, kar ga je na svetu, ako tovarne počivajo, on pa je brez dela in kruha?

Bernard Shaw pravi, da nimajo Amerikanci niti najmanjše prilike zvedeti, kaj se diplomatje na washingtonski konferenci pogovarjajo med seboj. Edini način, ako bi hoteli ljudje dobiti vpogled za kulise konference, bi bil ta, da bi se povabilo delegate na banket, kjer bi se "ga" pošteno navlekli, potem pa obdržavali govorance. — Ker pa je Amerika "suha" dežela, so Amerikanci — out of luck.

DOPISI.

Euclid, Ohio.

Mi, bračo i sestre Jugoslaveni, kao i ostali narodi sviju rasa i plemena, održajemo zabave u korist naših prosvjetnih i pomoćnih društava ili organizacija.

Prije nego li predjemo na samu stvar, treba da se pitamo, što su i kakove su naše zabave i kakove bi trebale biti, da donesu moralnu i materijalnu korist društvu, članstvu i onima koji ih posjećuju. To pitanje rijetko kada izlazi, tako rekuć skoro nikada, u našim rodoljubnim novinama i časopisima. Stoga želimo progovoriti par riječi u kratko.

Zabave održavaju siromaci, bogataši, bijeli, crni, crveni, žuti, sivi i iz sviju rasa ljudi. A tako isto i životinje imaju svoje zabave i svoja veselja, samo u drugome smislu i naravi.

Zabava se može dijeliti a i prikazivati u raznovrsnim oblicima, to jest kazati "zabava" se razumije: ples, muzika, pjevanje, raznovrsne igracke, šale, govori, priče, i ostalo. Tako isto i raznovrsne neobičajne stvari, koje dovedu do razdora i nesuglasica su obično posljedice takozvanog nepraktičnog rada.

Tako isto se dijele ljudi koji posjećuju iste. Jedni dodju da si zaplešu, drugi da zapjevaju, terci da se napiju i najedu, umjereni i preko granice, četvrti da vide prijatelje, a koji nemaju prijatelja da si ih nadju, peti i pete da vide djevojke i momke, stare i mlade, muške i ženske, pijano i trijezno, miguše i namiguše, dame i gentlemene bjela lica i crne, mlade momke i gizdave djevojke itd. itd.

A gajdaši sa tamburicama i har i sredovječno, iz primitivnog domonikama i čisbaksami zasviraju kolo, a mlado i staro muško i žensko tu se vrti, ljubi i draži, i tako ti prolaze zabave i veselja.

A ljudi sa većim mislima i idealima posmatraju ziva bica i neždi im se koža iz zdvojnosti što neide onako i onim putem kojim bi trebalo ići. To je više nego žalostna pojava u današnjem društvu i u radničkim redovima radnika i radnica, mučenika i mučenica, koji jednom riječju drže cijeli svijet.

Mi znamo da i bogataška klasa imade zabave ali, mi se ne zadovoljavamo sa njima i njihovim zabavavama, jer su pretjerane i

neumjerene i ne spadaju u današnji vijek civilizacije: one su također neumjerene sa alkoholom i ljubavlju, a to je raskoš i rasipnost radničke muke i krvavih žuljeva. I tako cijeli svijet stoji na rubu propasti u pogledu moderne umjetnosti, koja odgovara duhu vremena u kojem se nalazimo. Ako se obratimo dublje u povjest, u barbarizam ili divljaštvo, u staro doba, srednji vijek prvih potomaka naših djedova i otaca starih, a i današnje doba u moderno društvo i civilizaciju, vidjet ćemo da se je mnogo promjenilo i moralo se je promjeniti, jer su po srijedi zakoni evolucije. A mi koji se nalazimo u tome razvoju trebamo da ga iskoristimo i da mu budemo podložni.

Naša dužnost je, i mora biti da prisutne posjetioce zabavama i da im zadjomju u njihovom životu što više svjetla i znanja, to je da ih podizemo i dignemo do veće moralne umjetnosti.

Da bi mi bili djaci i učitelji nove znanosti i novog mira, bratstva i ljubavi, moramo se baciti na polje rada, moramo upreti svoje sile i moći, sa naukom i ekonom, prosvjetom i znanjem, te da bi tako postali sinovi i kćeri braća i sestre na polju novog mira i života našeg.

A ako bi to mogli postići sa zabavama i školama, moramo to i učiniti. Društva, bila ona političke ili humanitarne naravi, koja privedjuju i održavaju zabave, večerinke i druge vesele sastanke, moraju imati svoje izabrane "Zabavne odbore", a ti odbori moraju imati dužnost, da privedjuju sve potrebne stvari, koje spadaju u djelokrug zabave i veselja.

Taj odbor bi imao dužnost da vodi zabavu sa što većom pažnjom i nadzorom osoba koje su uposlene kod izvršujućih pojedinih mjesta. Isti odbor treba da je pod nadzorom društvenog nadzornog odbora kao i ostali članovi. Naše zabave moraju biti svetle kao sunce, čiste kao biseri i točne kao planeti, koji kružuju svemirom. Netreba i nemijsje da se čuje ime pojedinih odbornika društava koji kažu "vesel sam što imadem čast i što mi povjerite u mojoj simpatiji itd.", to su stare i otrcane bajke i fraze sa kojima se služe oni koji misle i drže, da za sobom imaju volove a ne braću i prijatelje.

U našoj sredini mora vladati gentlemanost, čast ili ambicije, a damske fraze, sredovječni alkoholizam, divlji nagon i životinjski

ponos, nemijsje se pojavljati sredini nas radnika i radnica. Samo braća sva jednaka u radu i dužnostima. Sa što većom naukom i svijetom k slobodi. Kada čema raditi u suglasnosti, nove umjetnosti, civilnog ponosa, uz što veće štovanje jednih napram drugima, sa duhom vremena, da plešemo, pjevamo, sviramo, razgovaramo i veselimo se kao ljudi, braćo i sestre, prijatelji i drugovi, i čemo uživati i veseliti se kulturo i civilizovano nećemo morati dati, da prodamo što više svoje i zneranca, da dodjemo do većeg materijala u financijskom smislu. Naša dužnost je, i mora biti da prisutne posjetioce zabavama i da im zadjomju u njihovom životu što više svjetla i znanja, to je da ih podizemo i dignemo do veće moralne umjetnosti.

Bračo i sestre put je velik, prostrano, doline široke, gore visoke, more duboko i opširno, a u sredini vatra i plamme koje može da se tumači u više strujama, mi se nalazimo sredini tmine, mi ka i noći; dan na dan, godinama (Dalje na 3. strani.)

VELIKA DOLŽNOST STARISEV.

Marsikaka prebavna nepravilna bila lahko izognjena, če bi se riši spoznavali, da je njih dolžnost razložiti važnost nepravilnega življenja svojim otrokoma v mladosti. Slabe navade podlaga marsikateri nadlogi, postane kasneje tako hudaj, je treba operacije. Naprimer, basanost je premnogokrat potek resnih položajev (gastrični testinal catarrh, appendicitis, gastric ulcers itd.) zavajna vrednost rednega delovanja črevesja ne more preceniti. Imalo telesnega gibanja, pravilna hrana itd. so dobro znani faktorji, ki povzročajo basanost. Triner's Bitter je staro in popolnoma preizkušeno zdravilo za zabasanosnolajša sistem vseh strupenih vi. poveča tek ter pomaga bavljati. Če vaš lekarnar ali goveč z zdravili nima Triner's vih zdravil, dajte da jih našo od lekarnarja na debelo ali na rektino od Joseph Triner & pany, 1333-45 So. Ashland, Chicago, Ill. Ne sprejmite ponaredbe!

Lepi striček

— Guy de Maupasant. —

Nenadoma spregovoril: "Debela črnka naju ves čas gleda. Prej-le sem že mislila, da naju hoče ogovoriti. Ali si jo videl?"
Odgovoril je: "Ne. Najbrže se motiš." — Ali že izdavnja jo je bil zapazil. Bila je Rachel, ki je kolobarila okoli njiju s srditimi očmi in je jezno godrnjala.
Duroy se je bil preje zadel obnjo, ko se je gnetel med množico, in ona mu je bila rekla: "Bog daj!" čisto tiho, in z očmi mu je pomežiknila, češ: "Že razumem!" On pa se ni bil odzval temu prijaznemu pozdravu iz strahu, da ga ne bi videla metresa, in hladno, s strnim čelom in prezirno našobljenimi ustnicami je bil šel mimo nje. Deklina, ki jo je že bodla nezavedna ljubosumnost, že stopija za njim, se zadela še enkrat obenj in spregovorila bolj na glas: "Bog daj, Georges!"
Še ji ni bil odgovoril. Tedaj si je vtepla v glavo, da jo mora spoznati, pozdraviti, in venomer se je vračala za njegovo ložo ter čakala ugodnega trenutka.
Kakor hitro je zapazila, da jo gospa de Marelle gleda, se je s prstom doteknila Duroyu rame: "Bog daj. Kako ti je?"
On pa se ni okrenil.
Ona zopet: "Glej no, glej! Ali si od petka oglušel?"
Ni ji dal odgovora, delal prezirljiv obraz, kakor da bi se bil očiščastil z vsako besedo, ki bi jo spregovoril s to nesramnico.
Začela se je smejeti z razjarjenim smehom in je rekla: "Torej si nem? Nemara ti je gospa jezik odgrinila? Jezno se je stresnil, potem pa z obupanim glasom: "Kdo vam je dovolil govoriti? Spravite se, če ne, vas dam zapreti."
Tedaj pa so se ji oči zabliskale, vrat se ji je napel, in zarohnela je: "A, tako torej! Beži, beži, mulce! Kadar je človek pri kaki ženski spal, jo vsaj pozdravi. Ali misliš, če si z drugo, da ti me ni treba danes poznati? Če bi mi bil samo mulce namignil, ko sem ti prišla prej-le nasproti, takoj bi bila šla proč in te pustila pri miru. Ampak nos si hotel vihati, o, le čakaj! Jaz ti bom

že podkadila pod nos, jaz! A, še bog daj mi ne rečeš, kadar te srečam..."
Še dolgo bi bila kričela, toda gospa de Marelle je bila odprla ložna vrata in je bežala skozi gnečo ter vsa zmedena iskala izhoda.
Duroy se je bil opustil za njo in jo je skušal dohiteti.
Tedaj pa, ko je videla, da bežita, je Rachel zmago-slavno vresčala: "Primitite jo! Primitite jo! Mojega ljubčeka mi je ukradla!"
Smeh je šel po občinstvu. Dva gospoda sta hotela begunko za šalo pridržati, prišla sta jo za rame in sta jo skušala poljubiti. A Duroy jo je došel, jo silonia oprostil in jo potegnil na cesto.
Planila je v prazno kočijo, ki je stala pred etablismanom. On je skočil za njo, in ko je kočijaž prašal: "Kam naj peljem, gospod?" — je odgovoril: "Kamor hočete."
Počasi, od tlaka odsakuje, se je začela kočija premikati. Klotala je v neke vrste nevrozni krizi ihtela in se dušila, obraz v dlaneh; in Duroy ni vedel kaj bi naredil niti kaj bi rekel. — Naposled, ko je slišal, da se joka, je zajecjal: "Poslušaj, Clo, zlata moja Clo, daj, to ti razložim! Jaz nisem kriv... Tisto žensčino sem poznal poprej... prve čase..."
Hipoma je razkrila svoj obraz, togota zaljubljene in varane ženske jo je popadla, besne togote, ki ji je razvezala jezik, in hrope, s presekanimi, zaletujočimi se stavki je jecljala: "O!... ti podla duša... podla duša... kakšen lopov!... Ali je mogoče?... ta sramotal... O, moj bog... ta sramotal..."
Potem je vse bolj in bolj vzkipevala, čimbolj so se ji misli jasnile in čim več dokazov ji je prišlo na um: "In z mojim denarjem si jo plačeval, kaj ne? In jaz sem mu dajala denar... za to vlačugo... O, podla duša!..."
Nekaj trenutkov se je zdelo, kakor da išče druge, krepkeje besede, ki ji ni hotela na jezik, jtem pa je naskrat izbruhnila, s kretljivo, kakor bi izpljunila: "O!... prasec... prasec... prasec... Z mojim denarjem si jo plačeval... prasec... prasec..."
Kar na lepem ga se je sklonila skozi lino in prijala kočijaža za rokav: "Vstavite!" — potem je odprla vrata in skočila na cesto.

Georges je hotel za njo, ona pa je zadržala: "Ti ne smeš izstopiti!" — tako na glas, da so se ljudje zgrnili okrog nje; in Duroy ee ni ganil iz strahu pred škandalom.
Potem je potegnila denarnico iz žepa ter je iskala drobiža pri luči cestne svetilke, vzela iz nje dva franka petdeset in jih dala kočijažu v roko, rekoč mu s tresočim glasom: "Nate... za eno uro... jaz plačam... In peljite mi tega falota v Batignolle, rue Boursault."
Veselos se je lotila gruče, ki jo je obkrožala. Nekaj gospod je dejal: "Bravo, mala!" in mladi postopač, ki je stal vozu pri kolesih, je vtaknil glavo skozi odprto lino in je zavpil s krepkim povdarkom: "Lahko noč, srček s krompirja!"
Potem se je voz začel premikati, za njim pa se je razlegal občen grohot.
VI.
Poparjen je bil Georges Duroy, ko se je drugi dan zbudil.
Počas se je oblekel, nato je sedel k oknu in se je zamislil. Po vsem životu se je čutil nekam odvrženega, kakor da jih je dobil prejnjji večer pošteno s palico.
Nazadnje ga je vzpodbodla potreba, najti si denarja, in odpravil se je k Forestierju.
Njegov prijatelj ga je sprejel v svojem kabinetu, pred kaminom sede.
"Kaj pa je, da si tako zgodaj vstal?"
"Zelo resna stvar. Časten dolg imam."
"Zaigrat?"
Obotavljal je, potem je potrdil: "Zaigrat."
"Mnogo?"
"Petsto frankov!"
Delžan jih je bil samo dvestoosemdeset.
Forestier je nezaupno prašal:
"Komu si jih pa dolžan?"
Duroy ni mogel odgovoriti.
"I... nekemu gospodu iz Carlevilla."
"Mhm! In kje stanuje?"
"Na... na..."
Forestier je bušil v smeh: "Na česti išči me ob tri četrti na zeleno, kaj ne da? Poznam ga, tistega gospoda, dragi moj. Ako hočeš dvajset frankov, toliko imam, še tebi na razpologo, a niti beliča več."
Duroy je zlatnik sprejel.

Potem je pritiskal kljuge pri vseh mogočih znanostih in naposled je nabral proti peti uri osemdeset frankov.
Ker bi jih moral najti še dvesto, se je kratkoročno odločil, da obdrži vse, kar je nabral, mrmraje: "Če bom se ubjal radi te babnice. Plačal ji bom, kadu tegnem."
Štirinajst dni je živel varčno, redno in čisto, nje, vse polno energičnih sklepov v glavi. Potem pa je prijel silne hrepenenje po ljubezni. Zdelo se mu je kakor da je minilo že več let, kar ni držal ženske v kah, in kakor je mornar, kadar stopi zopet na suho, dehtiv, tako ga je izpreletavalo, kadar je srečal ženo.
Vrnil se je tedaj nekega večera v Folies-Bergères ker je upal, da najde tam Rachelo. Res jo je zagledal, da je stopil v lokal, zakaj precej redkokdaj izostala iz tega etablismana.
Smehljaje ji je šel naproti in ji je prožil roko, na ga je premerila od vrha do pete: "Kaj hočeš mene?"
Poskušal se je zamejati: "Beži, beži, kaj se boš ko držala!"
Pokazala mu je hrbet in je rekla: "Jaz ne obidem z zvočniki."
Iskala je najhujše žaljivke. Čutil je, kako mu je zalila obraz, in odšel je sam domov.
Forestier, ki je bil bolan in slab in je vedno šljaj, mu je grenil življenje pri znanju; bilo je, da bi si trl glavo, samo da bi si izmislil zoprnejših opkov zanj. Nekega dne, v trenutku nevrozne razvratnosti, ko ga je bil napadel dolg, dušec kašelj, je drgnjal nad Duroyem, ki mu ni prinesel zahtevanega datka: "Hudiča, saj si neumnejši, nego sem si mislil!"
Toliko, da mu ni dal zaščite, a ovladal se je, da odšel, mrmraje: "Le čakaj, to ti pa pošteno pričam!" Nagla misel mu je blisnila skozi možgane: goveč nastavim, pripatelj!" In odšel je ter menil rokami, veseli, svojega načrta.
Tako je naslednji dan se ga je hotel lotiti. Našel je obisk gospe Forestier, da bi pregledal teren.
Našel jo je zlektnjeno podolgem na kanapeju, je knjigo.
(Dalje prih.)

Tovariš Damjan.

Povest. Spisal Podlimbarski. (Daje.)
Šel nekoliko kratki okoli žrebeta...

peljal po dvorišču in je Črč opozoril Čelešnika, dobro pazi, kako uhajajo žrebetu zadnji nogi...

v kupčiji ne gredo v denar Drvarček je in drvar bo, je razsodila naposled avtoriteta v konjskih stvarih...

„On stoji na straži v Globočjem in do jutri opoldne ga ne bo domov,“ sem pojasnil.

starost, potrepal po križu. „Zivahen konjič in in mlad in gosposkega rodu, človek bi se lahko ponašal s teboj,“ tako je govoril...

Janko Robič. Collinwood, O.
Nekoliko o napredku kulturnih društev v Collinwoodu. Vsa občutja več ali manj posledice današnjih razmer. Občutijo jih pa še posebno naša kulturna društva in sicer v vseh ozirih.

\$4.00, Frank Černe in O. K. S. vsak po \$3.00; po \$2.00. Neimepovan, John Zalar, Mrs. Korče, Frank Spenko, in Louis Pirc; po \$1.00, Anton Bavec, Ciril Jančar, Anton Kos, Jim Sepic, Anton Anžlovar, Anton Dolgan, John Hočvar, Frank Mulec, Jakob Grdina, Karol Kotnik, in Jos Gornik; po 50c, Mary Plesec, Louis Urbas, John Mandel, C. Mandel, Jos. Bajc, F. Gregorič, Jack Bobnar in Jos. Zajec. Skupaj je bilo torej nabranega do danes \$40.00.

ZAKAJ?
ZATO: Ker hočete dnevnik, ki se bori za vaše interese in ker je istega nemogoče izdajati brez oglasov —

ENAKOPRAVNOST
In naročite se nanj. Vedno najnovejše vesti, povesti itd. Ameriško-Jugoslovanska Tiskovna Družba Princeton 551 6418 ST. CLAIR AVE.

„On stoji na straži v Globočjem in do jutri opoldne ga ne bo domov,“ sem pojasnil. „On me ni iskal, jaz ga pa tudi na bom.“

„Kaj ti ni nič pisal, da pride na Kranjsko?“ je vprašal Čajž. „Pisal mi je, ali kaj in kako — prijatelj, to bi se čudil, ko bi vedel, kako se je moj sin naučil pri vojakihi pisati. Vsakega jezičnega dohtarja in tudi fajmoštra že prekosi.“

OBVESTILO
Ker sem prevzel od znanega Anton Kelenca Ker sem prevzel od znanega Anton Kelenca Ker sem prevzel od znanega Anton Kelenca

BOLNI LJUDJE PRIDTE K MENI
DR. KENEALY
647 Euclid Ave. Drugo nadstropje Cleveland, O.

KADAR ---
-- Nameravate v Stari Kraj -- Pošiljate Denar -- Rabite Notarja -- Plačujete Gas in Električno -- In za vsakovrstna pojasnila ---
OBRNITE SE NA --
FRANK R. DRASLER FOREIGN EXCHANGE & STEAMSHIP AGENCY 6024 ST. CLAIR AVENUE Cleveland, Ohio

Clevelandske novice.

— **Kmalu po poldnevu** včeraj so se zaprla za Willjemom Pattersonom vrata jetnišnice v Columbusu. Kot znano se je dal Patterson sam v roke oblastem ter izpovedal, da je poveril družbi, kateri je bil predsednik in blagajnik \$75,000. V sredo se je javil, a včeraj je bil odposlan že v zapor, tako hitro je bila izrečena obsodba nad njim. Ko je zapuščal Cleveland včeraj ob osmi uri zjutraj, ni bilo nikogar, ki bi se poslovil od njega, toda navzlic temu je bil Patterson dobre volje, kajti, kot se je izrazil, po letih enkrat zopet svobodneje diha.

— **Dosedaj** je spolnilo že nad 7,000 bivšim vojakom potrebne listine, da dobio bonus za službovanje v armadi tekom zadnje vojne.

— **Nova odredba**, da se odslej aretirajo vsakega avtomobilista, ki kaj zagreši proti predpisom, mesto da se ga samo posvari, je privedla 123 rešilcev pred sodnika. Triindvajset jih je bilo kaznovanih na \$5 globe, ker so pustili svoje avtomobile stati na prepovedanih krajih, sedemnajst jih je bilo kaznovanih po \$15 globe radi prehitre vožnje, dva pa sta morala plačati \$25 kazni, ker sta vozila mimo stoječih počestnih kar. Policijski prosekutor Skeel je posvaril avtomobiliste, ki vozijo po Superior Ave. Rekel je, da misli marsikak avtomobilist, da ker je cesta široka, mu ni treba biti tako oprezen in lahko pelje kar naprej, kadar se ustavi poulična kara.

— **Člane društva "Mir"** opozarjamo na društveni oglas, ki se nahaja v današnji izdaji. Seja se ne bo nmerč vršila vsako tretjo nedeljo v mesecu, temveč vsa ko drugo.

— **"Odpri delavnica** pomeni poiskus, uničiti delavske organizacije." Tako se je izrazil Ernest J. Russel iz St. Louisa na včerajšnji seji National Association of Building Trades Em-

ployer konvencijo. Zbranim delodajalcem gradbene industrije, ki so zbrani tukaj iz vseh delov Amerike, je povedal, da je prizadevanje uničiti unije napačno. "Če se uničijo organizacije delavcev, se bomo zopet pogreznil v nekdanje neznozne razmere, katere povzročajo nizke plače," je dejal Russel.

— **Ne pozabite**, kaj je nočoj v Slov. Nar. Domu, kajti Napredne Slovenke vas pričakujejo.

— **"Grča"** je ime novemu moškemu kvartetu, ki se je pred kratkim ustanovil v Clevelandu. Ako ga hočete slišati, pridite jutri popoldne ali zvečer v Birkovo dvorano k predstavi dram. dr. Ivan Cankar.

DOJENČEK
NJEGA NEGOVANJE IN PREHRANA.

Dr. Bogdan Derč.

Umrljivost dojenčkov v različnih evropskih deželah v letih 1884. do 1893. je sledeča (Bodio: Confronti internazionali):

Dežela	Odstotkov
Norveška	9.51
Irska	9.63
Švedska	10.71
Škotska	12.23
Danska	13.43
Angleška	14.64
Finska	14.91
Srbija	16.06
Belgija	16.29
Švica	16.37
Francoska	16.71
Nizozemska	17.50
Rumunska	18.93
Italija	19.04
Španska	19.17
Pruska	20.79
Avstrijska	24.91
Virtemberška	26.14
Rusija	26.79
Bavarska	27.90
Saška	28.28

Za Avstrijo pa velja za leta 1881 do 1900 sledeča statistika (Rosefelt):

Dežela	Odstotkov
Nižja Avstrija	25.30

Zgornja Avstrija	26.20
Solnograška	24.90
Štajerska	21.99
Koroška	22.17
Kranjska	18.80
Trst	21.40
Goriška	18.40
Istra	20.30
Tirolska	21.50
Predarelska	20.—
Češka	26.10
Moravska	24.70
Slezija	23.90
Galicija	25.98
Bukovina	25.29
Dalmacija	16.50

Te številke so pa sigurno veliko prenizke, ker se v statistiko urivajo pomote, ki znižujejo pravo število. Zakaj v teh številkah so všteti samo otroci do 12. meseca svoje starosti, niso pa všteti vsi oni, ki so si smrtno kal pridobili prvo leto, umrli pa šele v drugem. Po pravici bi se moralo vpoštovati tudi te in potem bi bile številke veliko višje. Da te difference v številkah niso naravne, je očitno. Kateri so pa vzroki? Pleme, podnebje in geografska lega ne. Kaj pa drugi?

Profesor Prausnitz v Gradcu je dokazal statistično za leta 1880 do 1900, da pri bogatinikih ni umrl niti eden otrok, pri srednjih slojih je umrlo 4%, pri revnih 36%, pri beračih pa 60 odstotkov otrok na boleznih prebavil, ki so vedno posledica zanemarjanja. Ako bi bila revščina najtehnější vzrok umrljivosti, potem bi morale bogate dežele, kakor Bavarska in Saška, izkazati najnižje številke, Rusija pa veliko višje, kakor jih izkazuje, najvišje pa Irska, ki je najrevnejša, in vendar ima ta dežela najnižje.

Rusija, Bavarska in Saška so bile do leta 1893. najslabše. Prva radi ubožnosti in velikih, dolgih pravoslavskih postov, vsled katerih je materam mleko usahnulo. Obe nemški deželi pa radi tega, ker matere več ne doje. Norveška in Irska sta najboljši iz umrlivega razloga, ker tam vsaka mati doji. Stotisoči dojenčkov ki leže pod zemljo, bi lahko tvorili armado stotisočev delavcev na polju blagostanja in kulture. Ker polagoma a konsekvntno pada tudi število porodov pri vseh narodih, so oni narodi, ki nimajo zadostnega naraščanja, v obupnem položaju. Prvi so izpovedali to Francozi, za njimi Madjarji in z mrzlično naglico jeli skrbeti iz državnih fondov za otroke. Samo Slovani gledamo brezbrizno, udani v svojo usodo, svojo pogibelj.

NAZNANILO.

Vsem onim članom društva "Mir", št. 142 S. N. P. J. katerim ni znano, da se je društvena seja premestila za eno nedeljo poprej naznanjam, da se vrši od sedaj naprej seja našega društva vsako drugo nedeljo v mesecu in ne več tretjo, kot do sedaj.

Zato opozarjam, da bom pobiral asement jutri od 9—2 ure popoldan, nadalje vsako drugo nedeljo na seji in 23., 24. in 25. v mesecu pa doma od 5—8 ure zvečer. Kdor ne bo plačal asementa do 25. v mesecu, se ga bo suspendiralo, kakor govorijo pravila.

Toliko v prijazno naznanilo vsem članom in obenem se prosim, da gornjo upoštevate, ter se držite reda.

Vinko Blaško, tajnik.

MALI OGLASI

ŽENSKA dobi službo za hišna dela. Vprašati je na 1095 Addison Rd. (11)

ISČE se priletna ženska, da bi pazila na otroke in opravljala hišna dela. Sama ima lahko tu di enega, ali dva otroke. Plača po dogovoru. Več se izve v uradu Enakopravnosti. (11)

LEPA prilika za Slovenca. Trgovina z železino in pohištvo z dobrim prometom se prodaja takoj. Za natančnejša pojasnila se obrnite na Frank Gregorič, 15402 Calcutta Ave. (13)

LEPO urejena hiša, za eno ali dve družini se prodaja ali odda v najem. Električna luč, topnilota, sploh vse potrebno. Več se izve pri Martin Janežič, 1294 East 167th Street (12)

ČEDNA SOBA SE ODDA ENEMU ALI DVEMA FANTOMA NA 5700 BONNA AVE. (13)

ODDA SE 4 SOBE Prednost imajo družine z otroci ali pa družina ki ima kakega hromega. Poizve se na 6603 St. Clair Ave. ali pa na 922 E. 70 St. (13)

RADI BOLEZNI se prodaja najstarejša in edina slovenska trgovina v Nottinghamu in Euclid, O.

z čevlji in modnim blagom (SHOES & DRY GOODS)

Prodaja se samo trgovina ali pa skupno s posestvom. Več se izve pri lastniku,

ANTON KOSS, 689 E. 200 St., Cleveland, O. Shore Line kara, stop 126. (24)

PONAREJENE CLOVESKE OČI. Narejene po naročilu in primerjene od eksperta. Mi imamo največje in najboljšo zalogo ponarejenih očij v Ameriki. Ustanovljeni v New Yorku leta 1851. **MAGER & GOUGLEMAN, INC.** Soba 1206 Schofield Bldg. Cleveland, O. — Telefon, Main 7576

DR. A. J. CONLEY Naznanja da se je nastanil v novem uradu v sobi št. 600 Schofield Bldg. vogal E. 9th St. in Euclid. Uradne ure od 1 do 3 pop. Njegova posebnost — **ZDRAVLJENJE MOSKIH BOLEZNI.** (x)

DEBELI PRASICI Naravnost iz kmetov



Vseh velikosti živi ali osnaženi pregledani od mesta pripeljani kamorkoli. Nizke cene. Pridite ob ponedeljkih ali četrkih in si izberite vaše prašiče. **H. F. HEINZ** Stop 150 Shore Line Willoughby kara Telefon Wickiffe 106-L.

PREMORG Po izrednih cenah. Pristen Bergholz lump \$7.00 ton Pripeljemo ga kamorkoli na vshodnem delu mesta.

Zglasite se na Collinwood Brick Yardu ali pokličite po telefonu, Ken 260 ali Wood 429. — Pri nas uposlujemo edino Slovenke delavce.

LEPA SOBA Z ELEKTRIKO IN KOPALIŠČEM SE ODDA PO NIZKI CENI NA 1059 ADDISON RD. (12)

V dokaz, da je kiropraktično zdravljenje najboljšo naj služi izpoved Mrs. Sofije Moler, 964 E. 70 St., katera pravi: "Bila sem bolna leta in leta ter večji del nezmožna biti po koncu. Po nasvetu mojega prijatelja sem se obrnila do



6408 St. Clair Ave. **DR. ALBERT IVNIK-a, D. C.** ter sem v teku dveh mesecev zopet okrevala, da lahko opravljam svoja dela brez trpljenja dasiravno sem stara že 71 let. Naj to priznanje služi v mojo zahvalo in ob enem bolnikom v priporočilo.

POZOR! Naprodaj imam najboljšo prašiče, doma pitane. Mi vam jih prodamo po najnižji tržni ceni, jih lepo očistimo ter pripeljemo na vaš dom. Pri nas kupite veliko nižje kot na marketu. Pridite, da se pogovorimo. Jetra, kri in črva dajemo zastanj. **J. HEINZ,** Stop 23, Euclid ave. Tel.: Wickliff 26-Y. (11)

Prva Slovenska Spiritualistična Cerkev se zbere

V NEDELJO, 14. JANUARJA

ob 2. uri popoldne na St. Clair Ave. in E. 72nd St. v F. O. O. dvorani

Poročevalci: Sophie Boldin, Jennie Mandel, Rose in Mary Pekol, Frank Malič in drugi. Vsi dobrodošli.

Opozarja se vas na semenj, katerega se bo priredilo 25. in 26. februarja, 1922, t. j. v soboto ob 7. uri zvečer in v nedeljo ob 2. popoldne, v Grdinovi dvorani.

Rev. Marie Struna, župnik, 1095 Addison Rd.

THE W-K DRUG CO. St. Clair, vogal Addison Rd. Edina slovenska lekarna v Clevelandu.

Mi izpolnjujemo zdravniške recepte točno in natančno.

JOHN KOMIN, Lekarnar.

DR. FRANCIS L. KENNEDY Dentist—Zobozdravnik 5402 Superior Ave. vogal E. 55th St. Suite 8 CLEVELAND, O.

DR. COWDRICK je preselil svoj urad na 547 Woodland Ave., vogal Central.

Slaba glava — slabo srce — slab želodec — slaba jetra — slaba kri — vse to zdravi po novih metodah ter z novimi zdravili po predvojnih cenah. 36letna skušnjava v tem poklicu vam bi morala viti v korist.

Uradne ure od 9 dop. do 6 zvečer (2-5-x)

Frank Zakrajšek Najmodernejši pogrebni zavod v Clevelandu **POGREBNIK IN EMBALMER** 1105 Norwood Rd.

Tel. Princeton 1735—W. TEL. Rosedale: 4983

Avtomobili za krste, poroke in pogrebe in druge prilike.

POZOR! POZOR!
Razprodaja

Namenil sem se, da napravim razprodajo na vsem zimskem blagu in to posebno znižanih cenah. Predvsem so znižane cene na sledečem blagu: **SUKNJE ZA ŽENE, DEKLETA, DEKLICE IN DEČKE, SWEATERS ZA MOŠKE IN ŽEN-SKE, KRASNE KLOBUKE ZA ŽEN-SKE, KAPE ZA DEKLICE IN DEČKE, SPODNJE PERILO ZA MOŠKE, ŽEN-SKE IN OTROKE, KOVTRJE, BLENKETE.** Na vsem tem blagu so zelo znižane cene, to vsled tega, ker sem se namenil da razprodam zimsko blago, da napravim prostor za pomladansko blago.

To je sedaj jako lepa prilika, da si nakupite dobro blago za male denarje. Pridite in prepričali se boste, da je resnica.

Se priporočam **ANTON ANŽLOVAR** 6202 St. Clair Ave.

Prospect 242C Central 1768

The **F. W. Zimmerman Co.**

splošni prevažalci Pripeljemo in postavimo na prostor blagajne, stroje, pohištvo zapakamo, odpošljemo ali shranimo. **3400 St. Clair Ave. CLEVELAND, O.**

X-ZARKI so prikazali dejstvo da protina, povzročijo slabe zobe. Vi s svojimi zdravjem zelo krivično veliko revmatizma, boleznih v želodcu in ledvicah, na arcu, tuberkuloze in postopate, in kazite vašo osebnost, s tem, da zanemarjate svoje zobe. Puluente zob brez boleline. Pih in oxygen. Uradne ure od 9. dop. do 12. Od 1. do 5. pop. Odprto ob torkih, petkih zvečer do 7:30. Druge ure po dogovoru. Zaprti ob sredah popoldna. Tel. Bell, Rosedale 2377. Govorimo slovensko.

DR. FRANCIS L. KENNEDY Dentist—Zobozdravnik 5402 Superior Ave. vogal E. 55th St. Suite 8 CLEVELAND, O.

John J. Keiper PRAKTIČEN PLUMBER Napeljevalec plinovnih cevij in gradilec podcestnih kanalov. Točna postrežba. **5415 ST. CLAIR AVE.** vogal E. 55. St. Bell telefon: Randolph 850

ENAKOPRAVNOST Naročajte dnevnik

GOTOVINA ZA LIBER BONDE, vojnovarčevalne ke, bisere, ure, staro zlato, bro, platinum, zlatino, nekatere poštne znamke, živo magnetne igle, in za vsako ki ima kako vrednost. Pripeljite ali pošljite na Simon, Broker. Lastnik Ohio and Refining Co. soba 4 Lenox Bldg. vogal 9th and Euclid Ave. Odprto vsak dan 6. ure zvečer.



Največje, najhitrejše ladje sveta. S potniki se postopoma vse uljudno. V našem mestu blizu, se nahaja naš lokalni stonik.

V Jugoslavijo, Bolgarijo, Romunsko in Madžarsko. Preko Reko:

CARMANIA 11. Listki \$105.00 — Davek

Preko Cherbourg

SAXONIA 21. AQUITANIA 7. Nove ladje plovejo direktno Hamburg.

VSE DELO v zvezi s plumarstvom, napravimo dobro in trpežno. Postavljamo furneze, banje, nišče, itd. Kadar mislite, privedite k nam po predpisani in prepričani smo, da naša cena po volji.

Chas. W. Hoh Plumbing & Heating 381 E. 156 Str., Cleveland. Eddy 8236-R.

POŠLJANJE DENARJA po pošti ali brzojavno hitro, poceni, zanesljivo. Na uložke plačamo po 4% obresti. Prodajamo parobrodne Javni notarski oddelki **AMERICAN UNION BANK** Ivan Nemeth, predsednik GLAVNI URAD: 10 E. 22nd Street. PODRUŽNICA: 1597 2nd Avenue, New York City

Tel. Central 2373-W. Randolph 2529-J.

Gramofonske Plošče zahtevajte novi cenik Slovenske Plošče preje \$1. sedaj \$0.80



VELIKA ZALOGA UR IN ZLATNINE **Wm Sitter** 5806 ST. CLAIR AVE. Cleveland.

POPRAVITE SVOJE ZOBNE SEDAJ! Moje cene so sedaj iste pred vojno. Enajstletno delo v tem uradu s tisoči zadovoljnih oseb, ki so dale svoje zobe pri meni, vam garantira pošteno in dobro postrežbo.

DR. I. S. RUBIN ZOBOZDRAVNIK Delo brez bolečin. 5506 ST. CLAIR AVE.

Kupujemo in prodajamo pohištvo Selimo in hranimo pohištvo. **J. E. WILSON** 15408 WATERLOO Tel. Wood 54—J.

TELEFON: Main 1441 Central 8821—W. **Mihael C. Cerrezin** HRVAŠKO-SLOVENSKI ODVETNIK 414 Engineers Bldg. St. Clair Ave. & Ontario St. blizu Public Square.

SLOVENSKA MODNA TRGOVINA v Collinwoodu, Ohio.

Naznanjam da imamo posebno nizke cene dekliskim oblekam. Obleke ki so se prodajale po \$3.50, \$4.00 do \$5 00 dobite sedaj za \$1.95.

To priložnost imate samo en teden. **FRANK WAHČIČ, --- 746 East 152nd Street.**

DOCTOR BAILEY, "Specijalist"

Zdravi nove in zastarele bolezni moških in žensk že 21 let. Najnovejša metoda in gotov uspeh. Ako trpite od zastrupljenja krvi, kožnih bolečin, revmatizma, srea, pljuč, želodca, jetrih, zlati žili, počenja, nosu, grlu in krofa. Pojdite k njemu in ozdravite. On vam da ono slovečo krvno zdravilo 606 in 914. Tudi najkasnejše električno in X-Ray zdravljenje. Vse zdravljenje opravlja Dr. Bailey sam, osebno in zaupno. Njegovo delo je najboljšje, njegove cene najnižje.

Mi govorimo Slovensko. Uradne ure od 9:30 dop. do 8. zv. Ob nedeljah od 10 dop. do 1 pop. 5511 Euclid Ave. blizu E. 55 St. Drugo nadstropje soba 222 Cleveland, Ohio.

X-RAY PREISKAVA \$1.00

VLOŽNA KNJIŽNICA JE VAŠ POTNI LIST.



ker je popolnoma naravno, da mora biti mlad mož, ki ima vložno knjižnico pošten in delaven fant, drugače ne bi imel nič prihranjenega denarja. Nemogoče je prioriti si svojo pot skoz svet ter postati neodvisen in uspešen, ne da bi dajali na stran nekaj svojih prihrankov. Najboljše je, da jih vložite v varen zavod, kakor je naša Posojilnica, ki obenem stoji na strani svojim rojakom. Mi plačamo OBRESTI PO 5% na vaše vloge.

Mednarodno Stavbinsko&Posojilno Društvo 6313 St. Clair Ave., Cleveland, O.